

RAN - 1903000202030032

RAN-1903000202030032

First Year B.Sc. (Sem.-II) Examination

March / April - 2019

Mathematics Paper: MTH-202- Integral calculus and Differential Equations.

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

(1)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

First Year B.Sc. (Sem.-II)

Name of the Subject :

Mathematics Paper: MTH-202- Integral calculus and Differential Equations.

Subject Code No.: 1903000202030032

Seat No.:

□	□	□	□	□	□
---	---	---	---	---	---

Student's Signature

(2) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(3) દરેક પ્રશ્નની જમણી બાજુ ગુણ દર્શાવેલ છે.

(4) સામાન્ય સંકેતોને અનુસરો.

1. નીચેના પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ)

10

(1) મૂલ્ય શોધો : $\int_0^{\frac{\pi}{4}} \sin^5 2x dx$

(2) મૂલ્ય શોધો : $\int_0^{\frac{\pi}{4}} \sin^6 x \cos^7 x dx$

(3) વક્ર $x = y$ ની બિંદુઓ $y = 1$ થી $y = 3$ સુધીની ચાપની લંબાઈ મેળવો.

(4) વક્રનું (s, ϕ) સમીકરણ વ્યાખ્યાયિત કરો.

(5) ઉકેલો : $y = px - e^p$

(6) વિકલ સમીકરણ $\sin x \frac{dy}{dx} + 4 \cos x y = 1$ નો સંકલ્પકારક અવયવ મેળવો.

(7) $\frac{1}{(D^2 - 1)} x^2 = \text{_____}$

(8) $\frac{e^x x}{(D - 1)} = \text{_____}$

2. નીચેના પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (ગમે તે બે:) 10

(1) $\int \operatorname{cosec}^n x dx$; $n \in N$ નું લઘુકરણ સૂત્ર મેળવો.

(2) કિંમત શોધો : (1) $\int_0^\infty \frac{1}{(1+x^2)^n} dx$; $n \in N$ (2) $\int_0^{\frac{\pi}{4}} \cos^8 4x dx$

(3) શોધો : $\int \cot^7 x dx$

3. નીચેના પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (ગમે તે બે) 10

(1) વક્ર $4y^2 = x^3$ ની બિંદુઓ ઉગમબિંદુથી બિંદુ $(1, \frac{1}{2})$ સુધીની ચાપની લંબાઈ મેળવો.

(2) વક્ર $y = a \log \left(\sec \frac{x}{a} \right)$ નું સ્વાયત્ત સમીકરણ મેળવો.

(3) વક્ર $x = a(\theta + \sin \theta)$, $y = a(1 - \cos \theta)$ નું (s, ϕ) સમીકરણ મેળવો.

4. નીચેના પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (ગમે તે બે) 10

(1) લાગ્રાંજનું વિકલ સમીકરણ વ્યાખ્યાયિત કરો અને તેને ઉકેલવાની રીત સમજાવો.

(2) ઉકેલો : $x \frac{dy}{dx} + y = y^2 \log x$.

(3) ઉકેલો : $(\sin x \sin y + \sec^2 x) dx + (-\cos x \cos y + \tan^2 y) dy = 0$

5. નીચેના પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (ગમે તે બે) 10

(1) જો $D \equiv \frac{d}{dx}$; $f(D) = D^n + P_1 D^{n-1} + P_2 D^{n-2} + \dots + P_n$; $n \in N$, તો બતાવો કે

$f(D^2) y = \sin ax$; $a \in R$ નો વિશિષ્ટ સંકલ્પ $\frac{1}{f(-a^2)} \sin ax$; $f(-a^2) \neq 0$ છે.

(2) ઉકેલો : $\frac{d^2 y}{dx^2} - 4y = 2 \cos \left(\frac{x}{2} \right)$

(3) ઉકેલો : $(D^2 - (a+b)D + ab) y = e^{ax} + e^{bx}$, $a \neq b$

English Version

Instructions

- 1) As per the instruction no. 1 of page no. 1
- 2) All questions are compulsory.
- 3) Figures to the right indicate marks of the questions.
- 4.) Follow usual notations.

1. Answer any FIVE the following questions: 10

- (1) Evaluate : $\int_0^{\frac{\pi}{4}} \sin^5 2x \, dx$
- (2) Evaluate : $\int_0^{\frac{\pi}{4}} \sin^6 x \cos^7 x \, dx$
- (3) Find the arc length of the curve $x = y$ from the points $y = 1$ to $y = 3$.
- (4) Define (s,φ) equation of the curve.
- (5) Solve : $y = px - e^p$
- (6) Obtain integrating factor of the differential equation $\sin x \frac{dy}{dx} + 4 \cos x y = 1$
- (7) $\frac{1}{(D^2 - 1)} x^2 = \text{_____}$
- (8) $\frac{e^x x}{(D - 1)} = \text{_____}$

2. Answer any TWO of the following: 10

- (1) Obtain the reduction formula of $\int \operatorname{cosec}^n x \, dx ; n \in N$
- (2) Evaluate : (1) $\int_0^{\infty} \frac{1}{(1+x^2)^{\frac{n}{2}}} \, dx ; n \in N$ (2) $\int_0^{\frac{\pi}{4}} \cos^8 4x \, dx$
- (3) Find : $\int \cot^7 x \, dx$

3. Answer any TWO of the following: 10

- (1) Obtain arc length of the curve $4y^2 = x^3$ from the origin to the point $(1, \frac{1}{2})$
- (2) Find intrinsic equation of the curve $y = a \log \left(\sec \frac{x}{a} \right)$
- (3) Obtain (s, φ) equation of the curve $x = a(\theta + \sin \theta), y = a(1 - \cos \theta)$

4. Answer any TWO of the following: 10

(1) Define Lagrange's differential equation and explain the method to solve it.

(2) Solve : $x \frac{dy}{dx} + y = y^2 \log x$.

(3) Solve : $(\sin x \sin y + \sec^2 x) dx + (-\cos x \cos y + \tan^2 y) dy = 0$

5. Answer any TWO of the following: 10

(1) If $D \equiv \frac{d}{dx}$; $f(D) = D^n + P_1 D^{n-1} + P_2 D^{n-2} + \dots + P_n$; $n \in N$, then show

that $f(D^2) y = \sin ax$; $a \in R$ has a particular integral

$$\frac{1}{f(-a^2)} \sin ax; f(-a^2) \neq 0$$

(2) Solve : $\frac{d^2 y}{dx^2} - 4y = 2 \cos\left(\frac{x}{2}\right)$

(3) Solve : $(D^2 - (a + b)D + ab) y = e^{ax} + e^{bx}$, $a \neq b$

